Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0018

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	: Vaststellen Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021
Nummer voorstel	: RVB21-0018
Datum voorstel	: 29 maart 2021
Portefeuillehouder(s)	: F.A. Petter
Contactpersoon	: Mevr. E.P.M. van der Meer
Afdeling	: Griffie
Contactpersoon Email	: L.vanderMeer@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	: 0164-277385
Programmanummer en -naam	: 1. Besturen, Samenwerken en Veiligheid

---

Voorstel:

1. Vast te stellen de Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021.
2. De gedragscode in het tweede kwartaal van 2022 te evalueren.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Over het voorstel heeft afstemming plaatsgevonden met de Functionaris Gegevensbescherming. Het voorstel is besproken in de vergadering van het presidium van 29 maart 2021.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0018

Voorlegger Raadsvoorstel

Samenvatting:

Voor het uitoefenen van de publieke taak van de gemeenteraad is de grootst mogelijke openbaarheid en transparantie essentieel. Maar daarbij is de gemeenteraad wel gebonden aan de privacywetgeving op basis van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming. De voorgestelde gedragscode beoogt de rechtmatige verwerking van persoonsgegevens door de gemeenteraad en duidelijkheid daarover naar de burgers en de gemeentelijke organisatie. De gemeenteraad stelt met deze gedragscode een kader vast voor het zorgvuldig, betrouwbaar en veilig omgaan met de persoonsgegevens die hem onder ogen komen.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
	Geen	

Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0018

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 22 april 2021

Nummer : RVB21-0018

Onderwerp : Vaststellen Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Vast te stellen de Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021.
2. De gedragscode in het tweede kwartaal van 2022 te evalueren.

Inleiding

Algemeen
Openbaarheid van bestuur is een essentieel onderdeel van elke moderne democratie. De algemene gedachte is dat (semi)overheden meer inzicht geven in hun functioneren. Niet alleen het eindresultaat van besluitvorming of beleid is van belang, minstens zo belangrijk is de manier waarop tot besluiten is gekomen. In Nederland is de actieve openbaarmakingsverplichting voor (semi)overheden geregeld in de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). De Wet open overheid (Woo) die in de plaats gaat komen van de Wob zal nog meer nadruk leggen op actieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking door de gemeenteraad
Het presidium heeft geconstateerd dat, als het gaat om de actieve openbaarmaking van informatie vanuit de gemeenteraad, op de volgende twee punten nadere besluitvorming en/of regulering gewenst is.

1. Op de eerste plaats heeft het presidium besloten om een nieuwe procedure in te voeren voor de behandeling van de ingekomen stukken voor de gemeenteraad. Dit met het oog op een zo groot mogelijke transparantie van het bestuur en de controleerbaarheid door de burger. Vergeleken met de huidige situatie zullen meer stukken openbaar worden gemaakt via het raadsinformatiesysteem (RIS). De nieuwe procedure zal worden toegepast met ingang van de vergadercyclus van de gemeenteraad van mei/ juni 2021. De procedure zal bij de eerstvolgende herziening worden vastgelegd in het reglement van orde voor de gemeenteraad en in de verordening op de raadscommissies.
2. De informatie die door de gemeenteraad actief openbaar wordt gemaakt, bevat soms ook privacygevoelige informatie. Bijvoorbeeld persoonlijke gegevens van burgers. Privacy en de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens is voor de gemeenteraad een groot goed en wordt niet voor niets uitgebreid beschermd door de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG).

De gemeenteraad is bij actief openbaar maken gebonden aan de AVG en de uitzonderingsgronden voor openbaarmaking die zijn opgenomen in de Wob.
Gewenst is om in het belang van de bestuurlijke transparantie en de hierbij in acht te nemen privacyregelgeving een gedragscode vast te stellen. Via dit raadsvoorstel legt het presidium deze gedragscode aan u ter vaststelling voor. Deze gedragscode vormt een uitwerking van het algemeen privacybeleid van de gemeente en is bestemd voor de specifieke verwerkingen door de gemeenteraad.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Rechtmatige verwerking van persoonsgegevens door de gemeenteraad en duidelijkheid daarover naar de burgers en de gemeentelijke organisatie. De gemeenteraad stelt met de gedragscode een kader vast voor het zorgvuldig, betrouwbaar en veilig omgaan met de persoonsgegevens die hem onder ogen komen. Om na te gaan of deze doelstellingen inderdaad worden bereikt, wordt voorgesteld om de gedragscode in het tweede kwartaal van 2022 te evalueren.

Uitwerking voorstel

Verwerken van persoonsgegevens
Centraal thema in de AVG is het verwerken van persoonsgegevens. Sinds de invoering van de AVG wordt elke organisatie die werkt met persoonsgegevens geacht zich te houden aan deze privacywetgeving. De gemeenteraad ontvangt veel stukken, van inwoners, verenigingen, andere bestuursorganen en ook interne stukken.
De AVG is van toepassing wanneer de gemeenteraad persoonsgegevens verwerkt. Een persoonsgegeven is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Persoonsgegevens zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon en zijn er in vele soorten. Namen, adressen, Burgerservicenummers, maar ook postcodes, fotobeelden, kentekens en telefoonnummers kunnen onder omstandigheden persoonsgegevens zijn wanneer zij (in combinatie met andere gegevens) herleidbaar zijn tot een persoon.
Onder het begrip verwerken, vallen alle handelingen die de organisatie kan uitvoeren met persoonsgegevens, waaronder opslaan, verzamelen, verspreiden, beschikbaar stellen en vernietigen.

Verantwoordingsplicht
Een van de basisprincipes van de AVG is de verantwoordingsplicht. Dit betekent dat als een organisatie met persoonsgegevens werkt, deze geacht wordt om proactief aan te tonen dat zij aan de regels voldoet.
De gemeenteraad is als bestuursorgaan zelfstandig verantwoordelijk en dient dan ook af te wegen of een verwerking voldoet aan het wettelijk kader.
Door het opstellen van de gedragscode kan de gemeenteraad tonen hoe hij omgaat met de persoonsgegevens die hem onder ogen komen.

Inhoud van de gedragscode

In de gedragscode die met dit raadsvoorstel aan u wordt voorgelegd, wordt artikelsgewijs aangegeven hoe er door de gemeenteraad rekening wordt gehouden met de privacy van betrokken natuurlijke personen bij de uitvoering van zijn taken. Daarbij zijn voor veel voorkomende specifieke gevallen gedragslijnen uitgewerkt voor het verwerken van persoonsgegevens van:

1. politieke ambtsdragers;
2. ambtenaren;
3. burgers, instellingen en organisaties.

Daarnaast zijn bepalingen opgenomen over:

1. anonimiseren van persoonsgegevens;
2. van overeenkomstige toepassing verklaren van de gedragscode op stukken ingediend door raadsfracties;
3. rechten van betrokken personen.

Samenhang met de nieuwe procedure ingekomen stukken

De nieuwe procedure voor de behandeling van de ingekomen stukken voor de gemeenteraad zal worden toegepast met ingang van de vergadercyclus van mei/ juni 2021.
In de gedragscode zijn de gedragslijnen opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens uit deze (schriftelijke) ingekomen stukken. Om de nieuwe werkwijze voor de ingekomen stukken in praktijk te brengen, is het nodig om de gedragscode vast te stellen.

Nader advies over spreekrecht en uitzenden van openbare vergaderingen

Het presidium heeft nader advies gevraagd over het verwerken van persoonsgegevens als het gaat om personen die gebruik maken van het spreekrecht en het uitzenden van openbare vergaderingen. Aan de hand van de uitkomst van het advies, zal later dit jaar een aanvulling op de gedragscode afzonderlijk aan u worden voorgelegd.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten	X			
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak	X			
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving	X			
5. Veiligheid	X			
6. Financiën		X		
7. Juridisch		X		
8. Planning	X			
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners	X			

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

De raad kan ervoor kiezen geen gedragscode vast te stellen. Door wel een gedragscode vast te stellen, wordt gekomen tot een consistente handelswijze en wordt het risico op incidenten verkleind.

Een ontwerpbesluit treft u hierbij ter vaststelling aan.

Het presidium van de raad van de gemeente Bergen op Zoom,

De griffier,

Mevr. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0018

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het presidium van 29 maart 2021, nr. RVB21-0018;

gelet op de Europese Algemene verordening gegevensbescherming en de daarop gebaseerde wet- en regelgeving waaronder de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, de Wet openbaarheid van bestuur, de Gemeentewet en het privacybeleid van de gemeente Bergen op Zoom;

BESLUIT:

I. Vast te stellen de volgende Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. Onder 'publicatie op de website' wordt verstaan het plaatsen van informatie door de gemeenteraad van Bergen op Zoom op het openbare, algemeen toegankelijke raadsgedeelte van de website en in het raadsinformatiesysteem (RIS). Stukken die op de website worden gepubliceerd, blijven na plaatsing toegankelijk.

2. Onder het "niet openbare gedeelte van het RIS" wordt verstaan het niet openbare gedeelte van het raadsinformatiesysteem (RIS). Dit is alleen toegankelijk voor raadsleden, burgerleden, fractieassistenten, de collegeleden en specifiek functioneel geautoriseerde personen zoals griffiemedewerkers.

3. Met "raad" wordt de gemeenteraad van Bergen op Zoom bedoeld.

Artikel 2. Verwerking persoonsgegevens door de raad

De raad verwerkt persoonsgegevens:
- Op de website;
- Op het niet openbare gedeelte van het RIS;
- Op Archiefweb;
- Op sociale media;
- Per inkomende en uitgaande e-mail en post;
- Met betrekking tot:
  - Petities en burgerinitiatieven;
  - Geloofsbrieven;

- Verklaringen omtrent gedrag (VOG);
- Kandidaatlijsten;
- Rapporten integriteitsonderzoeken.

Artikel 3. Gedragscode ten aanzien van categorieën personen

Voor de publicatie van persoonsgegevens gelden ten aanzien van de hierna genoemde categorieën van personen de aldaar aangegeven gedragslijnen. Voor wat betreft de categorieën c tot en met g geldt dat betrokkenen worden geïnformeerd over de wijze waarop de persoonsgegevens worden verwerkt.

a. Persoonsgegevens van politieke ambtsdragers, zoals raads- en burgerleden en collegeleden

Deze personen functioneren, elk in hun eigen rol, ten behoeve van het openbaar bestuur. Zij zijn als zodanig gekozen en/of benoemd. Hun namen komen veelvuldig in raadsdocumenten voor, bijvoorbeeld in agenda's, voorstellen, besluitenlijsten en politieke documenten zoals moties, amendementen en schriftelijke vragen.
Voor de politieke ambtsdragers geldt geen beperking voor het bekendmaken van persoonsgegevens op de website. Dit behoudens wat de wet aangeeft. Bijvoorbeeld het publiceren van persoonlijke bereikbaarheidsgegevens van politieke ambtsdragers, zoals het woonadres, een persoonlijk e-mailadres en het privételefoonnummer, dient enkel te gebeuren als zij hiervoor hun toestemming hebben verleend.

Gedragslijn:

Op de website worden van raadsleden, burgerleden en fractieassistenten in beginsel de volgende persoonsgegevens gepubliceerd: voor- en achternaam, titel, partijnaam, zakelijk e-mailadres, raads- en nevenfuncties. Uitsluitend met toestemming van raadsleden, burgerleden en fractieassistenten vindt eventueel ook publicatie van het woonadres, persoonlijk e-mailadres, foto en telefoonnummers plaats.

Van de collegeleden worden op de website gepubliceerd: voor- en achternaam, titel en in voorkomende gevallen zakelijke (e-mail)adressen, zakelijke telefoonnummers. Uitsluitend met toestemming van de collegeleden vindt eventueel ook publicatie van hun foto plaats.

Raadsbesluiten, moties en amendementen worden zonder handtekeningen gepubliceerd op de website. Dit geldt ook voor raadsstukken, afkomstig van het college.

b. Persoonsgegevens van ambtenaren

Ambtenaren worden regelmatig in bestuurlijke documenten vermeld, bijvoorbeeld als steller van ambtelijke adviezen, als ambtelijke ondersteuning bij vergaderingen of als griffier van vergaderingen. Voor zover ambtenaren die een rol spelen in de werkzaamheden van de raad, worden genoemd in relatie tot hun functie, is publicatie op de website relevant en niet bovenmatig. In alle overige gevallen is de publicatie van de persoonsgegevens van ambtenaren op de website in de regel niet noodzakelijk.

Gedragslijn:

Voor ambtenaren die een rol spelen in de werkzaamheden van de raad geldt, ongeacht of zij voor de gemeente Bergen op Zoom of een andere overheidsorganisatie werkzaam zijn, dat uitsluitend hun naam, zakelijke telefoonnummers, zakelijke e-mailadressen en de afdeling waarvoor zij werkzaam zijn op de website worden gepubliceerd. Van de medewerkers van de griffie vindt, uitsluitend met hun toestemming, eventueel ook publicatie van hun foto op de website plaats.
Op het niet openbare gedeelte van het RIS is een lijst geplaatst met de namen en zakelijke e-mailadressen van ambtenaren bij wie technische raadsvragen kunnen worden ingediend. Deze contactgegevens kunnen door raadsleden, burgerleden en fractieassistenten worden gebruikt maar zijn niet openbaar.

c. Persoonsgegevens van burgers, instellingen en organisaties die bijvoorbeeld brieven of andere documenten aan de raad richten

Brieven aan de raad zijn onder andere afkomstig van burgers, instellingen en organisaties. Ze bevatten vaak adresgegevens, het telefoonnummer en de handtekening van de afzender. Het komt ook voor dat er een petitie of burgerinitiatief aan de raad wordt overhandigd, met handtekeningenlijsten die vaak (handgeschreven) naam- en adresgegevens en handtekeningen bevatten. Openbaarmaking van deze brieven of documenten op de website zou betekenen dat persoonsgegevens door eenieder rechtstreeks zijn in te zien.

Voor wat betreft de ingekomen brieven of andere documenten van burgers moet openbaarmaking van de persoonsgegevens als niet noodzakelijk worden beschouwd. Het effect van de brieven/ documenten aan de raad kan doorgaans ook worden bereikt zonder openbaarmaking van de persoonsgegevens. De raad moet echter wel kennis kunnen nemen van deze brieven én hun afzender om zich een oordeel te kunnen vormen over hetgeen de brief van de raad vraagt.
De transparantie van het bestuur en de controleerbaarheid door de burger vereisen wel dat op de website terug te vinden is dat een brief van een burger bij de raad is binnengekomen.

Brieven/documenten van instellingen en organisaties zijn naar hun aard doorgaans minder persoonlijk en bevatten minder persoonsgegevens. Bestuurders, werknemers en leden van instellingen, verenigingen, bedrijven e.a. presenteren zich uit hoofde van hun functie in zekere mate in de openbaarheid. Om die reden wordt openbare publicatie niet als bovenmatig beschouwd.

Gedragslijn:

Ingekomen brieven of andere documenten van burgers worden geanonimiseerd geplaatst op de website.
Daarnaast worden deze stukken van burgers met vermelding van naam, contactgegevens en handtekening geplaatst in het niet openbare gedeelte van het RIS. Indien de afzender uitdrukkelijk aangeeft te wensen dat zijn of haar stuk wel met vermelding van persoonsgegevens openbaar wordt gemaakt door plaatsing op de website, kan er wel publicatie plaatsvinden, waarbij ook de persoonsgegevens openbaar worden gemaakt. Er worden nimmer BSN-nummers en/of handtekeningen gepubliceerd.

Brieven/documenten van instellingen en organisaties worden, met weglating van een eventuele handtekening, in zijn geheel gepubliceerd op de website.

Voor burgerinitiatieven en petities geldt dat het burgerinitiatief en de petitie zelf, zijnde de boodschap die men door middel van het burgerinitiatief en de petitie wenst uit te dragen, op de website worden gepubliceerd. Voor zover niet noodzakelijk worden daarbij de namen van de indieners niet vermeld. De lijst met ondertekenaars wordt niet op de website geplaatst, maar is wel beschikbaar in het niet openbare gedeelte van het RIS.

d. Persoonsgegevens van personen die een rol spelen in het kader van besluitvorming en als zodanig voorkomen in de tekst van raadsvoorstellen en daarmee verwante documenten.

De raad neemt in zijn kaderstellende en controlerende rol weinig besluiten ten aanzien van individuele burgers. Het komt dan ook niet vaak voor dat in raadsvoorstellen persoonsgegevens staan. Dit is soms wel het geval in bijlagen bij raadsvoorstellen, zoals bijvoorbeeld de zienswijzen en zienswijzennota's bij bestemmingsplannen.
Bij zienswijzen worden persoonsgegevens geanonimiseerd op de website geplaatst.
Alleen in die gevallen dat een adres relevant is omdat het bijvoorbeeld een bestemmingsplanwijziging betreft, worden de adresgegevens op de website geplaatst.

Een tweede categorie raadsstukken waarin persoonsgegevens kunnen voorkomen, zijn documenten in het kader van bezwaarprocedures tegen raadsbesluiten.
De transparantie van deze procedure weegt zwaar en soms zwaarder dan bescherming van de privacy van degenen die bezwaar hebben aangetekend.

Gedragslijn:

De hoofdlijn is dat persoonsgegevens in openbare raadsvoorstellen en daarbij behorende bijlagen worden geanonimiseerd.

Raadsvoorstellen in het kader van bezwaarprocedures en die op de website worden gepubliceerd, mogen alleen wanneer deze relevant zijn de naam/namen en adressen bevatten van degene(n) die het bezwaar hebben aangetekend. De overige persoonsgegevens worden geanonimiseerd.

Voor de hierboven genoemde categorieën geldt dat de persoonsgegevens wel beschikbaar zijn op het niet openbare gedeelte van het RIS.

e. Benoemingen

Gedragslijn:

Bij benoemingen worden de persoonlijke gegevens van de te benoemen personen, afgezien van diens naam en eventuele titel, niet openbaar gemaakt.

f. Persoonsgegevens in de beantwoording door het college van burgemeester en wethouders

Brieven aan de raad worden vaak ter afdoening in handen gesteld van het college met het verzoek de raad een kopie van de antwoordbrief te sturen. Deze brieven bevatten de naam en adresgegevens en handtekeningen van de briefschrijvers.

Gedragslijn:

In het geval van een reactie van het college op een brief van een burger, wordt deze geanonimiseerd geplaatst op de website. Daarnaast wordt deze met vermelding van naam en adresgegevens en handtekeningen geplaatst in het niet openbare gedeelte van het RIS.

g. Uitnodigingen voor de raad

Aan de raad gerichte uitnodigingen worden in de regel openbaar gemaakt op de website.
In uitnodigingen kunnen persoonsgegevens voorkomen van betrokken personen. Dit zijn veelal personen die de activiteit organiseren en/of bij wie men zich kan aanmelden. In verreweg de meeste gevallen betreft het functionarissen van organisaties, waarbij zakelijke telefoonnummers en/of e-mail adressen zijn vermeld. Voor een behoorlijk verloop van de activiteitenadministratie zijn dit noodzakelijke gegevens.

Gedragslijn:

Bij publicatie op de website van uitnodigingen die aan de raad zijn gericht, wordt de naam van de contactpersoon of die van de persoon bij wie men zich moet aanmelden genoemd, inclusief een telefoonnummer en/of e-mailadres. Eventuele handtekeningen op bijlagen worden weggelaten. Vermelding van het adres van de contactpersoon gebeurt niet, tenzij dit voor de duidelijkheid omtrent de betreffende activiteit onvermijdelijk is.

Artikel 4. Anonimiseren van persoonsgegevens

In die gevallen waarin anonimiseren nodig is volgens deze gedragscode, worden namen verwijderd. Voor zover het voor een goed begrip van de tekst nodig is, kunnen namen worden vervangen door neutrale termen zoals aanvrager, klager, (derde) belanghebbende, reclamant. Dit sluit aan bij de anonimiseringsrichtlijnen van de Rechtspraak.

Artikel 5. Van overeenkomstige toepassing op stukken ingediend door raadsfracties

Bepalingen in de gedragscode zijn van overeenkomstige toepassing op stukken die door raadsfracties worden ingediend.

Artikel 6. Mogelijkheid inroepen rechten betrokkenen

Personen die het aangaat, kunnen op ieder moment bij de griffie verzoeken om inzage, beperking van de verwerking dan wel wijziging of verwijdering van hun gepubliceerde persoonsgegevens op de website en/of het niet openbare gedeelte van het RIS.
Daartoe dient een persoon aan te geven om welke gegevens het gaat en waar deze zijn gepubliceerd (indien mogelijk). Om een verzoek in behandeling te kunnen nemen, moet eerst de identiteit van de aanvrager worden vastgesteld. Verzoeken kunnen schriftelijk worden ingediend bij de griffie, dan wel via de website.

Artikel 7. Inwerkingtreding

1. Deze gedragscode treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.
2 Deze gedragscode kan worden aangehaald als: Gedragscode privacy en publicatie persoonsgegevens gemeenteraad Bergen op Zoom 2021.

II. De gedragscode in het tweede kwartaal van 2022 te evalueren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 april 2021.

De griffier,

Mevr. Drs. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

Dhr. dr. F.A. Petter